

Juutalaisten ja kristittyjen dialogia käsittelevä asiakirja ”Dabru emet”

Teesi 1: Juutalaiset ja kristityt rukoilevat samaa Jumalaa

Ennen kristinuskon esiintymistä ainoastaan juutalaiset rukoilivat Israelin Jumalaa. Kuitenkin myös kristityt rukoilevat Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa. Vaikka kristillinen jumalanpalvelus ei tarjoa juutalaisille hyväksyttävää uskonnollista vaihtoehtoa (*keine annehmbare religiöse Alternative darstellt; not viable religious choice*), juutalaisina teologeina iloitsemme kuitenkin siitä, että kristinuskon välityksellä monet miljoonat ihmiset ovat tulleet suhteeseen Israelin Jumalan kanssa.

Teesi 2: Juutalaiset ja kristityt tukeutuvat yhden ja saman kirjan auktoriteettiin — Raamattuun (joka juutalaisilla on nimeltään ”Tanak” ja kristityillä ”Vanha testamentti”)

Uskonnollisen suuntautumisen mukaan etsimme siitä hengellistä rikastumista ja yhteisöllisyyttä ja noudamme siitä samankaltaisia opetuksia: Jumala loi ja ylläpitää maailmankaikkeuden; Jumala solmi liiton Israelin kansan kanssa, ja Jumalan sana on se, joka johtaa Israelin elämään oikeudenmukaisuudessa; lopulta Jumala lunastaa Israelin ja koko maailman. Yhtälailla juutalaiset ja kristityt tulkitsevat Raamattua monissa kohdissa erilailla. Näitä eroavuuksia täytyy aina kunnioittaa.

Teesi 3: Kristityt voivat kunnioittaa juutalaisen kansan vaatimusta maahan

Juutalaisille juutalaisen valtion perustaminen uudelleen luvattuun maahan edustaa merkittävintä tapahtumaa holokaustin jälkeen. Raamatullisesti perustellun uskonnon kannattajina kristityt ymmärtävät arvostaa sitä, että Israel luvattiin – ja annettiin – juutalaisille heidän ja Jumalan välisen liiton fyysiseksi keskuksiksi. Monet kristityt tukevat Israelin valtiota paljon syvemmillä olevin perusteluin kuin vain poliittisluonteisin perustein. Juutalaisina tervehdimme tätä tukea. Sen lisäksi tiedämme, että juutalainen traditio vaatii toimimaan oikeudenmukaisesti kaikkia ei-juutalaisia kohtaan, jotka elävät juutalaisessa valtiossa.

Teesi 4: Juutalaiset ja kristityt hyväksyvät Tooran moraaliset periaatteet

Tooran moraalisten periaatteiden keskuksessa on jokaisen ihmisen lausumaton pyhyys ja arvo. Meidät kaikki luotiin Jumalan kuvaksi. Tämä moraalinen painotus, jonka me jaamme, voi olla perusta parannelulle suhteelle molempien yhteisöjemme välillä. Sen lisäksi tämä painotus voi muodostua myös koko ihmiskuntaa varten perustaksi vahvalle todistukselle, joka palvelee ihmisten elämän paranemista ja suuntautuu moraalittomuutta ja epäjumalanpalvelua vastaan, jotka haavoittavat ja halventavat meitä. Sellainen todistus on erityisesti kuluneen vuosisadan ennennäkemättömän kauhun jälkeen pakottavan tarpeellinen.

Teesi 5: Natsismi ei ollut kristillinen ilmiö

Ilman kristillisen juutalaisvastaisuuden ja kristillisen väkivallan pitkää historiaa juutalaisia kohtaan ei kansallissosialistinen ideologia olisi löytänyt jatkuvuutta eikä olisi voinut toteutua. Liian moni kristitty

osallistui natsien hirveyksiin juutalaisia kohtaan ja hyväksyi ne. Toiset kristityt puolestaan eivät protestoineet riittävästi näitä hirveyksiä vastaan. Kuitenkaan kansallissosialismi itse ei ollut kristinuskon vääjäämätön tuote. Jos kansallissosialistit olisivat täydessä laajuudessa onnistuneet tuhoamaan juutalaiset, olisi heidän murhanhimoisen hulluutensa edelleen välittömämmin suuntautunut kristittyjä vastaan. Muistamme kiitollisuudella niitä kristittyjä, jotka kansallissosialistisen herruuden aikana vaaransivat tai uhrasivat elämänsä pelastaakseen juutalaisia. Pitäen tämän mielessä tuemme kristillisessä teologiassa niiden viimeaikaisten pyrkimysten jatkamista, jotka yksiselitteisesti torjuvat juutalaisuuden ja juutalaisen kansan halveksunnan. Kiitämme niitä kristittyjä, jotka torjuvat tämän opetuksen halveksunnasta, emmekä syytä heitä synneistä, joihin heidän esi-isänsä syyllistyivät.

Teesi 6: Inhimillisesti arvioiden juutalaisten ja kristittyjen välillä olevaa ylitsepääsemätöntä eroa ei voida poistaa ennen kuin vasta sitten, kun Jumala lunastaa koko maailman, kuten Kirjoitus profetoi

Kristityt tuntevat Jumalan ja palvelevat Jumalaa Jeesuksen Kristuksen ja kristillisen tradition kautta. Juutalaiset tuntevat Jumalan ja palvelevat Jumalaa Tooran ja juutalaisen tradition kautta. Tätä eroa ei pureta sillä tavalla, että toinen yhteisöistä pitää kiinni näkemyksestä toista paremmin tulkita osuvammin Kirjoitusta, eikä siten, että toinen yhteisö käyttää poliittista ylivaltaa toiseen. Samoin kuin juutalaiset tunnustavat kristittyjen uskollisuuden näiden Jumalan ilmoitukseen, samaa odotamme myös kristityiltä, että he kunnioittavat meidän uskollisuuttamme ilmoitukseemme. Ei juutalaista eikä kristittyä pitäisi suostutella omaksumaan kulloisenkin toisen yhteisön oppia.

Teesi 7: Uusi suhde juutalaisten ja kristittyjen välillä ei heikennä juutalaisuuden käytäntöjä

Parempi suhde juutalaisten ja kristittyjen välillä ei kiihdytä juutalaisten oikeutetusti pelkäämää kulttuurista ja uskonnollista assimilaatiota. Suhde ei muuta rukoilemisen perinteisiä juutalaisia muotoja, ei salli juutalaisten ja ei-juutalaisten uskontojenvälisten avioliittojen määrän kasvaa, ei saa juutalaisia siirtymään kristinuskoon, eikä myöskään johda sopimattomaan juutalaisuuden ja kristinuskon sekoittumiseen. Kunnioitamme kristinuskoa uskona, joka syntyi juutalaisuuden sisällä ja jolla edelleen on juutalaisuuteen perustavanlaatuisia yhteyksiä. Emme pidä kristinuskoa juutalaisuuden laajenuksena. Vain omasta traditiostamme huolehtimalla voimme tässä suhteessa jatkaa vilpittömästi eteenpäin.

Teesi 8: Juutalaisten ja kristittyjen täytyy ponnistella yhdessä oikeudenmukaisuuden ja rauhan puolesta

Juutalaiset ja kristityt tunnistavat kumpikin tavallaan maailman lunastamattomuuden, jota ilmentää jatkuva vaino, köyhyys, ihmisarvon halveksunta ja hätä. Vaikka oikeudenmukaisuus ja rauha ovat lopulta Jumalan kädessä, yhteiset pyrkimyksemme yhdessä muiden uskonyhteisöjen kanssa auttavat tuomaan esiin Jumalan valtakunnan, johon panemme toivomme ja jota kaipaamme. Erotettuna ja yhdistettynä meidän kaikkien on tehtävä työtä tuodaksemme maailmaamme oikeudenmukaisuutta ja rauhaa. Tässä vaivannäössä meitä johtaa Israelin profeettojen visio: "Tulee vielä aika, jolloin Herran pyhäkön vuori seisoo lujana. Ylimpänä vuorista se kohoaa, korkeimpana kukkuloista, ja kansat virtaavat sinne. Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: 'Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, nouskaamme Jaakobin Jumalan pyhäkköön! Hän opastaa meitä tiellään, ja me, me tahdomme kulkea hänen polkujaan.'" (Jesaja 2:2–3).